

HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA

PROGRAM RADA I RAZVOJA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE ZA 2017. GODINU

Zagreb, prosinac 2016.

SADRŽAJ

Misija.....	3
Vizija	3
Temeljni ciljevi regulacije energetskih djelatnosti.....	3
Bitne vrijednosti regulacije energetskih djelatnosti	5
Razvidnost regulatornog djelovanja	5
Rizici	6
1. Uvod	8
2. Regulacija energetskih djelatnosti	13
2.1. Poslovi vezani uz sektor električne energije	15
2.2. Poslovi vezani uz sektor plina	18
2.3. Poslovi vezani uz sektor nafte, naftnih derivata i biogoriva	22
2.4. Poslovi vezani uz sektor toplinske energije	23
2.5. Rad Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača	24
3. Suradnja HERA-e s drugim tijelima i udrugama.....	25
4. Zaštita krajnjih kupaca energije	26
5. Jačanje kapaciteta HERA-e	27
5.1. Ljudski resursi	27
5.2. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	27
5.3. Prostor, imovina, financije	28

Misija

Misija Hrvatske energetske regulatorne agencije (u dalnjem tekstu: HERA) sadržana je u provedbi učinkovite regulacije energetskih djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske, izvršavanjem poslova propisanih hrvatskim energetskim zakonodavstvom koje je usklađeno s energetskim zakonodavstvom Europske unije.

HERA podupire ekonomski održivo, razvidno i učinkovito obavljanje energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj, u kontekstu temeljnih načela europske energetske politike, dugoročne sigurnosti opskrbe energijom te ostvarivanja dobrobiti za krajnje kupce putem troškovno utemeljenih i mehanizmom konkurentnog tržišta postignutih cijena energije, veće mogućnosti izbora i visoke kvalitete pruženih usluga.

HERA teži pravovremenoj i obostrano uvažavajućoj komunikaciji s energetskim subjektima, krajnjim kupcima, udrugama potrošača, zainteresiranom javnošću, interesnim skupinama, stručnim asocijacijama iz područja energetike kao i s nadležnim tijelima Republike Hrvatske i Europske unije te međunarodnim asocijacijama energetskih regulatornih tijela.

HERA u svom djelovanju promiče načela nepristranosti, otvorenosti, stručne izvrsnosti, etičnosti i odgovornosti.

Podupirući provedbu temeljnih načela europske energetske politike, HERA doprinosi djelotvornom funkciranju unutarnjeg tržišta električne energije i plina u Europskoj uniji. Nadalje, HERA prati funkciranje tržišta električne energije i tržišta plina te izvješćuje Hrvatski sabor o zapažanjima koja su značajna za razvoj energetskog tržišta i javnih usluga u energetskom sektoru.

Vizija

HERA je neovisan, stručan i objektivan nacionalni regulator energetskih djelatnosti, poznat po razvidnosti, otvorenosti, visokoj učinkovitosti obavljanja regulatornih poslova i pravovremenom donošenju odluka iz domene svoje odgovornosti. Takva pozicija HERA-e doprinosi razvoju i održivosti energetskih sustava, s ciljem:

- zaštite potrošača od rizika značajnijih poremećaja u opskrbi energijom,
- sprječavanja monopolističkog djelovanja i
- troškovno utemeljenih i mehanizmom konkurentnog tržišta postignutih cijena energije – čime se prevenira nastajanje fenomena energetskog siromaštva.

Temeljni ciljevi regulacije energetskih djelatnosti

Regulacija energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj utemeljena je 2001. godine donošenjem Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 68/01).

Prethodno navedenim Zakonom osnovano je Vijeće za regulaciju energetskih djelatnosti (pravni prednik HERA-e), kao neovisna pravna osoba sa sjedištem u Zagrebu. Vijeće za regulaciju energetskih djelatnosti osnovano je radi obavljanja poslova izdavanja dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti, poslova osiguravanja preglednog i nepristranog djelovanja tržišta energije, poslova osiguravanja preglednog i nepristranog obavljanja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, obavljanja poslova u vezi s reguliranjem cijena energije koje se obračunavaju na podlozi tarifnih sustava te obavljanja i drugih poslova koji su mu stavljeni u djelokrug Zakonom o energiji i zakonima kojima se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga. Uz Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti, 2001. godine donijeta su još četiri energetska zakona te je na taj način hrvatsko energetsko zakonodavstvo usklađeno s odredbama Prvog paketa energetskih propisa Europske unije.

Kao rezultat usklađivanja hrvatskog energetskog zakonodavstva s Drugim paketom energetskih propisa Europske unije, Republika Hrvatska je osnovala HERA-u, koja je univerzalni pravni sljednik Vijeća za regulaciju energetskih djelatnosti. HERA je započela s radom 2005. godine. Djelovanje HERA-e, kao samostalne, neovisne i neprofitne pravne osobe s javnim ovlastima za regulaciju energetskih djelatnosti, temelji se na odredbama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 120/12) i drugih energetskih zakona.

Temeljem odredbi energetskog zakonodavstva Europske unije, Republika Hrvatska je bila obavezna uspostaviti nacionalno regulatorno tijelo s javnim ovlastima za regulaciju energetskih djelatnosti. Tijekom pristupnih pregovora za članstvo u Europskoj uniji, tj. *screening-a*, utvrđivane su postojeće razlike u poglavljima pregovora između zakonodavstva Republike Hrvatske i pravne stečevine Europske unije. Poglavlje 15. Energetika odnosilo se i na regulaciju energetskih djelatnosti te je u "*Screening listi energetika*" pod "*Hrvatski pravni akti – usklađivanje*" naveden Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 177/04) te da je HERA osnovana temeljem članka 6. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti kao samostalna, neovisna i neprofitna javna ustanova radi uspostave i provođenja regulacije energetskih djelatnosti.

Kao rezultat usklađivanja hrvatskog energetskog zakonodavstva s Trećim paketom energetskih propisa Europske unije, HERA-i su u razdoblju 2012.-2015. dodijeljene nove značajne ovlasti i poslovi, sukladno regulatornim pravilima Europske unije.

Direktive iz važećeg Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije striktno propisuju nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela (Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 2003/54/EC, Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC).

Za sagledavanje politike Europske unije, glede nadležnosti i standardnih pravila djelovanja neovisnih nacionalnih energetskih regulatornih tijela u državama članicama, vrlo je bitan sljedeći EU dokument: "Commission staff working paper, Interpretative note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas – The Regulatory Authorities".

Članak 5. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 120/12) određuje sljedeće temeljne ciljeve regulacije energetskih djelatnosti:

- osiguranje objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti u obavljanju energetskih djelatnosti,
- brigu o provedbi načela reguliranog pristupa mreži/sustavu,
- donošenje metodologija za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki u tarifnim sustavima,
- uspostavljanje učinkovitog tržišta energije i tržišnog natjecanja,
- zaštitu kupaca energije i energetskih subjekata.

Za djelovanje HERA-e vrlo je bitna i sljedeća regulativa:

- Zakon o energiji ("Narodne novine", broj 120/12, 14/14 i 102/15),
- Zakon o tržištu električne energije ("Narodne novine", broj 22/13 i 102/15),
- Zakon o tržištu plina ("Narodne novine", broj 28/13 i 14/14),
- Zakon o tržištu toplinske energije ("Narodne novine", broj 80/13 i 14/14),
- Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata ("Narodne novine", broj 19/14),
- Zakon o biogorivima za prijevoz ("Narodne novine", broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12 i 14/14),
- Zakon o energetskoj učinkovitosti ("Narodne novine", broj 127/14),

- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji ("Narodne novine", broj 100/15),
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 130/09).

Nadalje, za djelovanje HERA-e bitni su energetski propisi Europske unije, a posebno direktive i uredbe iz važećeg Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije. Sadržaj predmetnih direktiva prenesen je u hrvatsko energetsko zakonodavstvo, a uredbe se izravno primjenjuju u državama članicama Europske unije.

Bitne vrijednosti regulacije energetskih djelatnosti

Bitne vrijednosti regulacije energetskih djelatnosti koje provodi HERA su:

- neovisnost,
- nepristranost i objektivnost,
- razvidnost regulatornog djelovanja,
- pravovremenost pri donošenju odluka,
- otvorenost prema svim stranama u postupcima,
- stručnost i specijaliziranost radnika HERA-e,
- izvrsnost u obavljanju regulatornih poslova temeljem primjene najbolje regulatorne prakse.

Utvrđivanjem i implementacijom jasne politike sprječavanja sukoba interesa doprinosi se realizaciji bitnih vrijednosti regulacije energetskih djelatnosti.

Razvidnost regulatornog djelovanja

U cilju razvidnosti pokazatelja učinka provedbe temeljnih ciljeva regulacije energetskih djelatnosti, kao i pokazatelja poslovanja, HERA:

- donosi te u Narodnim novinama objavljuje metodologije tarifnih sustava za električnu energiju, prirodni plin i toplinsku energiju,
- donosi te u Narodnim novinama objavljuje iznose tarifnih stavki za električnu energiju, prirodni plin i toplinsku energiju,
- donosi te u Narodnim novinama objavljuje propise za čije je donošenje ovlaštena energetskim zakonima,
- provodi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupku donošenja propisa i metodologija koje donosi, a koji su određeni godišnjim Programom rada i razvoja HERA-e,
- vodi i putem svojih internetskih stranica javno predočava Zbirni pregled Registra dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti,
- vodi i putem svojih internetskih stranica javno predočava Registar kupaca toplinske energije,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava aplikaciju iPLIN - Informator za kupce plina iz kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge (koji u naravi predstavlja kalkulator za izračun cijene plina),
- putem svojih internetskih stranica javno predočava Tarifni kalkulator za električnu energiju,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava informacije za kupce električne energije iz kategorije kućanstvo,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava ulogu HERA-e u sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije,

- putem svojih internetskih stranica javno predočava informacije tržišnim sudionicima potrebne za provedbu Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cijelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8.12.2011.) (u dalnjem tekstu: REMIT),
- putem svojih internetskih stranica javno predočava Godišnja izvješća podnesena Hrvatskom saboru koja sadrže informacije o poduzetim aktivnostima i postignutim rezultatima vezano za djelokrug poslova HERA-e, rezultate praćenja izvršenja obveza energetskih subjekata prema Zakonu o regulaciji energetskih djelatnosti, Zakonu o energiji i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije, analizu stanja energetskog sektora s pregledom razvoja energetskog tržišta i javnih usluga u energetskom sektoru Republike Hrvatske i Izvješće o ostvarenju proračuna HERA-e,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava dokumente HERA-e (tarifne sustave, mišljenja, odluke, rješenja i zapisnike sa sjednica Upravnog vijeća HERA-e),
- putem svojih internetskih stranica javno predočava podatke o glavnoj transportnoj infrastrukturi koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju, s desetogodišnjom projekcijom razvoja transportnog sustava, a na temelju odobrenog Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava podatke o javnoj nabavi (sprječavanje sukoba interesa, pregled ugovora o javnoj nabavi, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Plan nabave i postupke nabave),
- putem svojih internetskih stranica javno predočava proračun HERA-e za tekuću godinu,
- putem svojih internetskih stranica javno predočava Program rada i razvoja HERA-e za tekuću godinu,
- priprema i putem svojih internetskih stranica javno predočava odgovore na česta pitanja za kupce toplinske energije.

Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 25/13 i 85/15), HERA omogućava pristup informacijama koje posjeduje, kojima raspolaže ili koje nadzire:

- putem svojih internetskih stranica,
- pisanim putem, podnošenjem zahtjeva za pristup informacijama (na adresu elektroničke pošte, poštom upućenom na adresu sjedišta HERA-e ili telefaksom),
- usmenim putem, podnošenjem zahtjeva za pristup informacijama (telefonom ili osobno na zapisnik, službeniku za informiranje).

Za pristup informacijama koriste se Obrazac zahtjeva za pristup informacijama, Obrazac zahtjeva za dopunu ili ispravak informacije i Obrazac zahtjeva za ponovnu uporabu informacija.

Rizici

Dosadašnji razvoj sustava regulacije energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj ukazuje na rizik kontinuiranog povećanja opsega poslova HERA-e neovisno o njezinim stvarnim resursima. Postoji i rizik podređivanja HERA-e pravilima sustava državne uprave, budući da strukture izvan resornog ministarstva nisu dovoljno upućene u pravila djelovanja, ulogu i opseg neovisnosti nacionalnih energetskih regulatornih tijela koja djeluju u državama članicama Europske unije.

Sukladno energetskoj regulativi Europske unije, HERA kao regulatorno tijelo nadležno za regulaciju energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj mora imati adekvatne resurse za izvršavanje svojih zadaća. Nacionalno regulatorno tijelo je neovisno u izvršavanju svoje finansijske i kadrovske funkcije. S obzirom na veliki obujam poslova koji su HERA-i dodijeljeni posljednjih godina, javlja se rizik djelovanja HERA-e s razinom resursa znatno ispod one koju treba uspostaviti u cilju realizacije ciljeva regulacije energetskih djelatnosti, na učinkovit, razvidan i dugoročno održiv način.

Zbog velikog povećanja obujma regulatornih poslova propisanih energetskim zakonima, HERA treba zaposliti nove visokostručne radnike, s prethodnim radnim iskustvom iz područja energetike i srodnih područja. Za provedbu regulatornih poslova nužna su specijalistička regulatorna znanja koja se ne stječu redovitim školovanjem na sveučilištima već usavršavanjem po međunarodnim edukacijskim regulatornim programima.

Izazove u razvoju hrvatske regulacije energetskih djelatnosti predstavljaju:

- proces integriranja nacionalnih tržišta električne energije i prirodnog plina u jedinstveno unutrašnje tržište Europske unije,
- stvaranje preduvjeta za dugoročno održivi energetski razvoj (s odgovarajućim utjecajem obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti),
- aktiviranje kupaca energije kao odgovornih čimbenika tržišta energije.

1. UVOD

Sukladno članku 27. stavku 4. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 120/12) Upravno vijeće donosi programe rada i razvoja HERA-e te nadzire njihovo izvršavanje.

HERA je samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetskih djelatnosti. HERA je osnovana Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti, a osnivač HERA-e je Republika Hrvatska. Osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske. HERA za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru kojemu je dužna jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu, a osobito o:

- rezultatima praćenja izvršenja obveza energetskih subjekata iz energetskih zakona,
- ostvarenju proračuna HERA-e za prethodnu godinu,
- analizi energetskog sektora,
- zapažanjima koja su značajna za razvoj energetskog tržišta i javnih usluga u energetskom sektoru,
- provođenju pravno obvezujućih odluka Agencije za suradnju energetskih regulatora (Agency for the Cooperation of Energy Regulators) (u daljem tekstu: ACER) i Europske komisije.

Stručnost, autoritet i neovisnost HERA-e u radu i odlučivanju bitne su prepostavke pravilnog funkcioniranja regulacije energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Učinkovita regulacija korektiv je prirodnih monopola, faktor stabilnosti i predvidivosti poslovanja reguliranih subjekata i investitora u energetici. U tom kontekstu, nakon što je Republika Hrvatska pristupila Europskoj uniji, horizont djelovanja i obveza HERA-e prošireni su na jedinstveno europsko tržište energije.

HERA-a je u svome radu usmjerena na regulaciju koja se provodi u dijelu koji se odnosi na regulirane energetske djelatnosti i u dijelu koji se odnosi na tržišne energetske djelatnosti. U reguliranju energetskih djelatnosti, a naročito energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, HERA potiče načela objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti.

Regulacijom energetskih djelatnosti promiče se:

- učinkovito i racionalno korištenje energije,
- poduzetništvo u području energetike,
- investiranje u energetski sektor,
- zaštita okoliša.

HERA će u 2017. posebnu pozornost posvetiti dalnjoj provedbi energetskih zakona koji su doneseni u razdoblju 2012.-2015., a kojima je Republika Hrvatska uskladila svoje zakonodavstvo s Trećim paketom energetskih propisa Europske unije. To je od velikog značaja budući da je Republika Hrvatska od 1. srpnja 2013. članica Europske unije te su intenzivirani procesi integriranja hrvatskih tržišta električne energije i plina u interna tržišta električne energije i plina Europske unije. Novi energetski zakoni odredili su zadaće HERA-e u kontekstu osiguravanja razvoja i nadzora funkcioniranja liberaliziranog tržišta energije.

HERA će tijekom 2017. biti usmjerena na provedbu ekonomске regulacije u cilju osiguravanja uspješnog poslovanja reguliranih energetskih subjekata te na praćenje njihovog poslovanja. Nadalje, HERA će nastaviti s aktivnostima razvijanja novog regulatornog okruženja hrvatskog energetskog sektora, odnosno s pripremom i usvajanjem podzakonskih propisa za čije je donošenje ovlaštena energetskim zakonima, a koji su nužni za stvaranje uvjeta otvorenih tržišta električne energije i prirodnog plina sukladno odredbama Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije i s njim uskladenim hrvatskim energetskim zakonima.

HERA će u 2017. intenzivirati organiziranu komunikaciju sa stručnom i zainteresiranom javnošću, kao i komunikaciju s kupcima energije na liberaliziranim tržištima električne energije i prirodnog plina te na

tržištu toplinske energije. Posebna će pažnja u tom kontekstu biti posvećena informiranju i zaštiti kupaca u kategoriji kućanstva. U tom će cilju HERA osigurati stalnu komunikaciju s kupcima.

HERA će u svom radu poticati:

- uspostavljanje učinkovitog tržišta električne energije i plina te tržišno natjecanje,
- sigurnost opskrbe energijom,
- primjenu mjera energetske učinkovitosti,
- što veći udio obnovljivih izvora energije,
- objektivnost, razvidnost i nepristranost u obavljanju energetskih djelatnosti,
- provedbu načela reguliranog pristupa mreži/sustavu,
- aktivnosti za zaštitu energetskih subjekata,
- aktivnosti za zaštitu kupaca energije.

HERA će u 2017. obavljati sljedeće temeljne poslove:

- izdavati, produžavati i prenositi dozvole za obavljanje energetskih djelatnosti,
- nadzirati obavljanje energetskih djelatnosti,
- nadzirati provedbu odredbi o razdvajajućoj djelatnosti,
- nadzirati odvojenost vođenja poslovnih knjiga,
- nadzirati poštivanje zabrane subvencija između energetskih djelatnosti,
- nadzirati rad operatora tržišta energije glede poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,
- davati suglasnosti na opće akte organiziranja tržišta električne energije i opće akte organiziranja tržišta plina odnosno na eventualne izmjene i dopune navedenih općih akata,
- izdavati rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije,
- nadzirati povlaštene proizvođače električne energije u ispunjavanju uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja sukladno izdanim rješenjima o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije,
- utvrđivati ostvarenu ukupnu godišnju učinkovitost i uštedu primarne energije kogeneracijskih postrojenja za koja su povlašteni proizvođači stekli status povlaštenog proizvođača,
- donositi metodologije tarifnih sustava odnosno eventualne izmjene i dopune metodologija tarifnih sustava,
- donositi ili odobravati cijene, iznose tarifnih stavki i naknada u skladu s metodologijama, odnosno tarifnim sustavima,
- odobravati planove investicija, razvoja i izgradnje sustava,
- nadzirati usklađenosti planova investicija, razvoja i izgradnje operatora prijenosnog sustava i operatora transportnog sustava s razvojnim planovima Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (European Network of Transmission System Operators for Electricity) i Europske mreže operatora transportnih sustava za prirodni plin (European Network of Transmission System Operators for Gas),
- nadzirati operatora prijenosnog, transportnog i distribucijskog sustava, odnosno vlasnika sustava, drugog energetskog subjekta ili korisnika sustava u pridržavanju obveza propisanih Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti, Uredbom (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.) (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 714/2009) i Uredbom (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za

pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.),

- surađivati s regulatornim tijelima država članica Europske unije i susjednih država te ACER-om u pogledu prekograničnih pitanja,
- surađivati s regulatornim i drugim tijelima u okviru Energetske zajednice u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Ugovora o Energetskoj zajednici,
- provoditi pravno obvezujuće odluke ACER-a i Europske komisije,
- podnijeti izvješće Hrvatskome saboru za 2016. godinu,
- donijeti opće akte odnosno eventualne izmjene i dopune općih akata za čije je donošenje obvezana energetskim zakonima,
- provesti analizu troška i dobiti, pribaviti mišljenja predstavnika tijela za zaštitu potrošača za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce,
- nadzirati kvalitetu opskrbe energijom,
- nadzirati razvidnost funkcioniranja tržišta energije,
- nadzirati stupanj otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu energije i u opskrbi kupaca,
- nadzirati ograničavajuće ugovore, a posebno ugovore kojima se ograničava broj opskrbljivača,
- nadzirati slobodu ugovaranja u pogledu ugovora o opskrbi s mogućnošću prekida, te dugoročnih ugovora, pod uvjetom da su u skladu s pravom i politikom Europske unije,
- nadzirati vrijeme koje operatori prijenosnih, odnosno transportnih i distribucijskih sustava trebaju za izvođenje priključaka i popravaka,
- pružati pomoć, zajedno s drugim mjerodavnim tijelima u osiguranju primjene učinkovitih i propisanih mjera za zaštitu kupaca energije,
- objaviti preporuke vezane za cijene opskrbe energijom koja se obavlja kao javna usluga,
- osigurati kupcima pravo na pristup podacima o vlastitoj potrošnji energije,
- nadzirati povjerljivost podataka kupaca o potrošnji energije,
- pratiti ulaganja u proizvodne elektroenergetske objekte s obzirom na sigurnost opskrbe,
- certificirati operatora transportnog sustava,
- nadzirati primjene propisanih kriterija za utvrđivanje pristupa sustavu skladišta plina,
- pratiti provedbu mjera koje propisuje Vlada Republike Hrvatske za slučaj kriznih situacija,
- poticati usklađenja razmjene podataka u najvažnijim tržišnim procesima na regionalnoj razini,
- donositi metodologije za priključenje i pristup sustavima te utvrditi rokove i uvjete za priključenje i pristup sustavima,
- nadzirati objektivne, razvidne i nepristrane uvjete pristupa sustavu,
- donositi ili dati suglasnost na metodologije za uravnoteženje sustava i eventualne izmjene i dopune tih metodologija te dati mišljenja i suglasnost na opće akte vezane za pružanje pomoćnih usluga i uravnoteženje sustava i eventualne izmjene i dopune tih općih akata,
- dati suglasnost na opće akte vezane za prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima te predložiti pokretanje postupka za izmjenu tih pravila,
- nadzirati prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima,
- davati vjerodostojno tumačenje općih akata koje donosi HERA,

- davati mišljenja na prijedloge propisa za koje je HERA ovlaštena energetskim zakonima,
- javno objavljivati metodologije, odnosno tarifne sustave,
- operatora prijenosnog sustava ustrojenog kao neovisni operator prijenosa (ITO):
 - nadzirati radi otklanjanja mogućnosti diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta;
 - nadzirati komunikacije između ITO-a i vertikalno integriranog subjekta kako bi se osiguralo da ITO djeluje u skladu sa svojim obvezama;
 - djelovati u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a u pogledu prigovora upućenih u skladu s člankom 20. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti;
 - nadzirati komercijalne i finansijske odnose uključujući i pozajmice između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a;
 - odobravati sve komercijalne i finansijske ugovore između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a te provjeravati jesu li isti sklopljeni u skladu s tržišnim uvjetima;
 - pratiti pojavu diskriminirajućeg ponašanja i po obavijesti osobe nadležne za nadzor provedbe programa usklađenosti operatera zahtijevati očitovanje vertikalno integriranog subjekta koje treba uključivati dokaze da nije došlo do diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta;
 - provoditi najavljene i nenajavljene istrage i nadzor na lokacijama vertikalno integriranog subjekta i ITO-a;
 - dodijeliti sve ili pojedine zadatke operatora prijenosnog sustava neovisnom operatoru sustava ISO određenom u skladu sa zakonom koji uređuje tržište električne energije ako operator prijenosnog sustava neprestano krši svoje obveze, osobito ako dođe do ponovnog diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta,
- nadzirati vlasnički razdvojenog operatora transportnog sustava, sukladno odredbama Zakona o tržištu plina,
- donositi obvezujuće odluke energetskim subjektima, iz svoje nadležnosti, u skladu s odredbama energetskih zakona,
- nadzirati funkcioniranje tržišta energije te donositi odluke, kao i određivati potrebne i primjerene mjere za promicanje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje pravilnog funkcioniranja tržišta,
- omogućiti registraciju sudionika na tržištu te u suradnji s regulatornim tijelima država članica Europske unije, susjednih država i ACER-om sudjelovati u nadzoru veleprodajnih tržišta električne energije i plina, u skladu s obvezom provedbe REMIT-a,
- zahtijevati od energetskih subjekata podatke, posebice one potrebne za ispunjenje njihovih obveza po pitanju obavljanja energetskih djelatnosti, uključujući i obrazloženja odbijanja zahtjeva za pristup mreži, te druge podatke o mjerama potrebnim za pojačanje mreže,
- utvrđivati činjenice i davati odgovarajuće upute pri rješavanju sporova u povodu prigovora na rad operatora sustava, podnesenih sukladno članku 20. stavku 1. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti, kao i prigovore na prijedloge metodologija sukladno članku 20. stavku 3. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti,
- javno objavljivati podatke o transakcijama vezanim za ugovore između tržišnih sudionika na tržištu električne energije i prirodnog plina, te između tržišnih sudionika i operatora sustava, uz poštivanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih podataka i identiteta pojedinih tržišnih sudionika,
- pokretati prekršajni postupak zbog neispunjavanja obveza propisanih Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti ili drugih pravno obvezujućih odluka HERA-e ili ACER-a.

HERA je započela aktivnosti na implementaciji novih složenih propisa Europske unije kojima je cilj konačna uspostava funkcionirajućeg tržišta energije Europske unije i njegovog efikasnog nadzora. U narednom razdoblju izazov za resurse HERA-e predstavljaće implementacija:

- Uredbe REMIT kojom se sprječava trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipulacija tržištem. HERA je na razini Europske unije ostvarila aktivnu suradnju s ACER-om te s regulatornim tijelima Slovenije, Mađarske i Austrije u sklopu priprema za nadzor veleprodajnog tržišta na regionalnoj razini. Regulatorna suradnja smatra se ključnim elementom REMIT-a. Stoga će ACER nastaviti suradnju s nacionalnim energetskim regulatornim tijelima s nadležnostima za provedbu nadzora tržišta na nacionalnoj razini.
- Obvezujućih operativnih pravila za mreže (*Network Codes*) koja na jedinstveni način reguliraju funkciranje unutrašnjih tržišta električne energije i prirodnog plina.
- Novog pristupa integraciji obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.
- Praćenja trendova od utjecaja na energetski sektor u sljedećih desetak godina te izazova glede regulatornih implikacija (The Conclusions Paper ‘Energy Regulation: A Bridge to 2025’).

Na razini Europske unije mogu se javiti izazovi u vezi promjenljive uloge operatora distribucijskih sustava, promjena stanja u proizvodnji električne energije zbog rastućeg udjela obnovljivih izvora energije, jačanja uloge i zaštite potrošača te maloprodajnog tržišta. Neadekvatni regulatorni odgovori na predstojeće izazove mogu rezultirati neučinkovitim energetskim sektorom pa čak ugroziti i sigurnost djelovanja energetskih sustava.

U cilju što učinkovitijeg djelovanja HERA-e, a polazeći od značajnog povećanja njezinih nadležnosti i slijedno tome nužnog povećanja broja radnika, potreban je daljnji organizacijski razvoj HERA-e, kao i implementacija sustava za upravljanje poslovnim sadržajima.

Temeljne odrednice Programa rada i razvoja HERA-e za 2017. obrađene su u nastavku kako slijedi:

- regulacija energetskih djelatnosti,
- suradnja HERA-e s drugim tijelima i udrugama,
- zaštita krajnjih kupaca energije,
- jačanje kapaciteta HERA-e.

2. REGULACIJA ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Sukladno odredbama Zakona o energiji i Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti, jedan od osnovnih poslova HERA-e je izdavanje, produženje i prijenos dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti. Zakonom o energiji ("Narodne novine", broj 120/12, 14/14 i 102/15) izmijenjene su odredbe vezane za obavljanje energetskih djelatnosti te odredbe vezane uz sadržaj pravilnika kojim se propisuju uvjeti za obavljanje energetskih djelatnosti, razdoblje za koje se izdaje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, kao i oblik, sadržaj i način vođenja registra izdanih i oduzetih dozvola. Navedena materija uređena je Pravilnikom o dozvolama za obavljanje energetskih djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 88/15 i 114/15).

Nadalje, bitan preuvjet za regulaciju energetskih djelatnosti i ispravnu primjenu tarifnih metodologija predstavljaju odredbe o pravnom i računovodstvenom razdvajaju energetskih djelatnosti. Zakonom o energiji HERA-i je propisana obveza utvrđivanja načina i postupka vođenja razdvojenog računovodstva te je HERA 15. srpnja 2014. donijela Odluku o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata ("Narodne novine", broj 86/14), a 31. kolovoza 2016. Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata ("Narodne novine", broj 81/16). Na temelju predmetne Odluke u 2017. će se pratiti poslovni događaji energetskih subjekata te način i postupak vođenja razdvojenog računovodstva, razdvojenog praćenja poslovnih događaja, pravila za posebno i odvojeno vođenje poslovnih knjiga, razdvajanje računa imovine, obveza, prihoda i rashoda te forma, sadržaj i dostava finansijskih izvještaja energetskih subjekata za potrebe regulacije energetskih djelatnosti.

Važećim zakonskim paketom, usklađenim s odredbama Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije, propisano je da HERA donosi odluke o iznosima tarifnih stavki, i to po zahtjevu energetskog subjekta ili samostalno. Zakonom o energiji i Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti bitno se mijenja uloga HERA-e u pogledu određivanja cijena, odnosno iznosa tarifnih stavki, za regulirane energetske djelatnosti. U tom će smislu HERA provoditi postupke vezane za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki.

Zakonom o energetskoj učinkovitosti ("Narodne novine", broj 127/14), koji je stupio na snagu 6. studenoga 2014., propisane su značajne dodatne obvezе HERA-e. Stoga će HERA provoditi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije u svezi s dostavom informacija o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca energije. HERA će provoditi nadzor nad obvezama distributera energije da osiguraju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, finansijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca, kao i da se pojedinačna brojila osiguraju po konkurentnim cijenama prilikom zamjene postojećeg brojila i postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvragnuta rekonstrukciji. HERA će pri provedbi regulatornih zadataka sukladno odredbama zakona kojim se uređuje tržiste električne energije i tržiste plina, voditi računa o energetskoj učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju. Pri donošenju tarifnih metodologija za energetske djelatnosti distribucije i prijenosa, odnosno transporta energije (mrežne tarife) i propisa sukladno zakonu kojim se uređuje tržiste električne energije, HERA će uzeti u obzir troškove i koristi svake mjere, poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge sustava i time im omoguće provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnog uvođenja pametnih mreža. HERA će u području električne energije osiguravati usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa s kriterijima iz članka 16. stavka 3. Zakona o energetskoj učinkovitosti, ali i uzimajući u obzir smjernice i kodekse utvrđene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009. HERA će osiguravati provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti, posebno u vezi s prijenosom, odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem, interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije, te utvrditi konkretne mjere i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja. HERA će osigurati ukidanje onih poticaja u mrežnim tarifama koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost, uključujući energetsku učinkovitost, proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržistima

uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. HERA će osigurati da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture, te da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o okolnostima. HERA će poticati izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, na način da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.

Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti bitno je ojačana uloga HERA-e glede nadzora tržišta električne energije i tržišta plina.

Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji ("Narodne novine", broj 100/15), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2016. godine, jasno je uredio dužnosti i poslove HERA-e u pogledu povlaštenih proizvođača električne energije, a koje su prethodno bile uređene prvenstveno na razini podzakonskih akata. Navedenim zakonom, jasno su određene dužnosti HERA-e u odnosu na stjecanje statusa povlaštenog proizvođača, nadzora njihova rada, te ostvarivanja zadanih uvjeta korištenja postrojenja, odnosno učinkovitosti kogeneracijskih postrojenja.

HERA će se u 2017. naročito usredotočiti na:

- vođenje postupaka izdavanja, produženja, prijenosa i prestanka važenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti,
- nadzor provođenja odredbi o razdvajanju poslovnih knjiga i odvojenom sastavljanju finansijskih izvještaja za svaku energetsku djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti,
- nadzor nad provedbom Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata,
- provedbu obveza vezanih uz povlaštene proizvođače električne energije,
- provođenje postupaka za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki,
- nadzor primjene metodologija i propisanih naknada, poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, nadzor razvidnosti funkcioniranja tržišta električne energije i tržišta plina, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu električne energije i tržištu plina, te u opskrbi kupaca energije, nadzor ograničavajućih ugovora, a posebno ugovora kojima se ograničava broj opskrbljivača.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Vođenje postupaka izdavanja, produženja, prijenosa i prestanka važenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti	Osiguravanje zakonodavne utemeljenosti obavljanja energetskih djelatnosti	Q1-Q4/2017.
2.	Nadzor provođenja odredbi o razdvajanju poslovnih knjiga i odvojenom sastavljanju finansijskih izvještaja za svaku energetsku djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti	Razvidno poslovanje energetskih subjekata u cilju sprečavanja unakrsnog subvencioniranja između energetskih djelatnosti te energetskih i drugih djelatnosti	Q1-Q4/2017.
3.	Nadzor nad provedbom Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata	Razvidan i jedinstven postupak vođenja razdvojenog računovodstva	Q1-Q4/2017.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
4.	Provedba obveza vezanih uz povlaštene proizvođače električne energije	Proizvodnja električne energije i toplinske energije u skladu s propisanim uvjetima za ostvarivanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije	Q1-Q4/2017.
5.	Provodenje postupaka za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki	Razvidnost postupanja sudionika u postupku donošenja odluka o iznosima tarifnih stavki i zaštita kupaca	Q1-Q4/2017.
6.	Nadzor primjene metodologija i propisanih naknada, poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, nadzor razvidnosti funkciranja tržišta električne energije i tržišta plina, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu električne energije i tržištu plina, te u opskrbi kupaca energije, nadzor ograničavajućih ugovora, a posebno ugovora kojima se ograničava broj opskrbljivača	Razvidna i učinkovita organizacija i funkciranje tržišta električne energije i tržišta plina te pravilno i razvidno postupanje operatora tržišta energije i sudionika na tržištu električne energije i tržištu plina	Q1-Q4/2017.

2.1. Poslovi vezani uz sektor električne energije

HERA regulira djelatnosti prijenosa električne energije, distribucije električne energije i zajamčene opskrbe električnom energijom, donosi i daje suglasnosti na podzakonske propise te nadzire tržište električne energije.

U sektoru električne energije, odnosno glede uvjeta i načina obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, HERA će u 2017.:

- donijeti uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom,
- donijeti kriterije za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova,
- pratiti i nadzirati funkciranje tržišta električne energije,
- dati odobrenje/suglasnost na desetogodišnje planove razvoja prijenosne i distribucijske mreže te pratiti njihovu provedbu,
- provjeriti usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 714/2009,
- donijeti i javno objaviti iznose tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije te za zajamčenu opskrbu električnom energijom,
- pratiti i analizirati troškove izgradnje priključaka i stvaranja tehničkih uvjeta u mreži te odgovarajuće prihode od naknade za priključenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava,
- pratiti i nadzirati uravnoteženje elektroenergetskog sustava i primjenu nadomjesnih krivulja opterećenja,

- provesti istraživanje funkcioniranja tržišta električne energije,
- pratiti i nadzirati određivanje i dodjelu prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanje zagušenjima,
- dati suglasnost operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnje planove nabave električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj odnosno distribucijskoj mreži,
- dati suglasnost operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe,
- izdavati rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije,
- davati razne suglasnosti (na pravila za postupak priključenja novih elektrana na prijenosnu mrežu, mrežna pravila prijenosnog sustava, pravila o priključenju na prijenosnu mrežu, pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta, mrežna pravila distribucijskog sustava, pravila o priključenju na distribucijsku mrežu i dr.) i mišljenja sukladno energetskim zakonima,
- zajedno s regulatornim tijelima država članica Europske unije odobravati pravila koja predlažu svi operatori prijenosnih sustava i nominirani operatori tržišta energije u skladu s pravilima za mreže,
- davati suglasnosti neovisnom operatoru prijenosa na sve komercijalne i finansijske ugovore s vertikalno integriranim subjektom,
- rješavati prigovore krajnjih kupaca električne energije,
- rješavati žalbe na pristup mreži korisnika mreže,
- rješavati prigovore energetskih subjekata u vezi primjene pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i dodjele kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima i na rad operatora tržišta električne energije,
- omogućavati registracije tržišnih sudionika u ACER-ov registar tržišnih sudionika.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Donošenje uvjeta kvalitete opskrbe električnom energijom	Donošenje propisa	Q1/2017.
2.	Donošenje kriterija za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova	Donošenje propisa	Q1-Q2/2017.
3.	Praćenje i nadziranje funkcioniranja tržišta električne energije	Razvidno i učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije	Q1-Q4/2017.
4.	Davanje odobrenja/suglasnosti na desetogodišnje planove razvoja prijenosne i distribucijske mreže te praćenje njihove provedbe	Optimalna izgradnja, modernizacija i sigurnost rada elektroenergetskog sustava	Q4/2017.
5.	Provjera usklađenosti desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže Europske unije	Poštivanje načela energetskog zakonodavstva Europske unije	Q4/2017.
6.	Donošenje i javno objavljivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije te za zajamčenu opskrbu električnom energijom	Osiguranje sredstava za rad energetskih subjekata te poticanje razvidnosti i javnosti rada HERA-e	Q4/2017.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
7.	Praćenje i analiziranje troškova izgradnje priključaka i stvaranja tehničkih uvjeta u mreži te odgovarajućih prihoda od naknade za priključenje	Razvidni i jedinstveni uvjeti priključenja	Q2/2017.
8.	Praćenje i nadzor uravnoteženja elektroenergetskog sustava i primjene nadomjesnih krivulja opterećenja	Osiguravanje kriterija za obračun troškova energije uravnoteženja	Q1-Q4/2017.
9.	Provodenje istraživanja funkciranja tržišta električne energije	Razvidnost funkciranja tržišta električne energije	Q2/2017.
10.	Praćenje i nadzor određivanja i dodjele prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanja zagušenjima	Osiguranje provedbe propisanih kriterija za dodjelu prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanja zagušenjima	Q4/ 2017.
11.	Davanje suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnje planove nabave električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj odnosno distribucijskoj mreži	Ispunjeno obveza HERA-e propisanih energetskim zakonima	Q4/2017.
12.	Davanje suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe	Ispunjeno obveza HERA-e propisanih energetskim zakonima	Q2/2017.
13.	Izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih uvjeta za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije	Q1-Q4/2017.
14.	Davanje raznih suglasnosti (na pravila za postupak priključenja novih elektrana na prijenosnu mrežu, mrežna pravila prijenosnog sustava, pravila o priključenju na prijenosnu mrežu, pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta, mrežna pravila distribucijskog sustava, pravila o priključenju na distribucijsku mrežu i dr.) i mišljenja sukladno energetskim zakonima	Ispunjeno obveza HERA-e propisanih energetskim zakonima	Q1-Q4/2017.
15.	Odobravanje pravila koja predlažu svi operatori prijenosnih sustava i nominirani operatori tržišta energije u skladu s pravilima za mreže	Primjena pravnog okvira Europske unije	Q1-Q4/2017.
16.	Davanje suglasnosti neovisnom operatoru prijenosa na sve komercijalne i finansijske ugovore s vertikalno integriranim subjektom	Osiguravanje neovisnosti operatora prijenosnog sustava	Q1-Q4/2017.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
17.	Rješavanje prigovora krajnjih kupaca električne energije	Zaštita krajnjih kupaca	Q1-Q4/2017.
18.	Rješavanje žalbi na pristup mreži korisnika mreže	Osiguravanje transparentnog i nepristranog pristupa mreži korisnicima mreže	Q1-Q4/2017.
19.	Rješavanje prigovora energetskih subjekata u vezi primjene pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i dodjele kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima i na rad operatora tržišta električne energije	Osiguravanje djelovanja tržišta električne energije	Q1-Q4/2017.
20.	Omogućavanje registracije tržišnih sudionika u ACER-ov register tržišnih sudionika	Nadzor tržišta električne energije	Q1-Q4/2017.

2.2. Poslovi vezani uz sektor plina

HERA će u 2017. nastaviti s praćenjem primjene svih tarifnih metodologija i odluka o iznosu tarifnih stavki donesenih tijekom 2013. za prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016. Cilj ove kontinuirane aktivnosti, koja je provođena i tijekom 2014., 2015. i 2016., je praćenje realizacije planiranih prihoda i investicijskih planova te praćenje likvidnosti energetskih subjekata. Temeljem navedenog, a sukladno odredbama važećih tarifnih metodologija, u 2016. su donesene odluke o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina, transport plina i skladištenje plina za drugo regulacijsko razdoblje 2016.-2021. U 2017. provedeće se redovna revizija dozvoljenih prihoda za prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016., pri čemu će se odstupanja ostvarenog u odnosu na dozvoljeni prihod prebaciti na preostale godine drugog regulacijskog razdoblja, odnosno na razdoblje 2018.-2021. Sukladno navedenoj redovnoj reviziji korigirat će se iznosi tarifnih stavki, doneseni tijekom 2016. godine, za preostale godine drugog regulacijskog razdoblja, odnosno za razdoblje 2018.-2021.

U prvom dijelu 2017. nastaviti će se analiza mogućih poboljšanja i unaprjeđenja postojećih tarifnih metodologija. U Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina ("Narodne novine", broj 104/13), Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina ("Narodne novine", broj 85/13, 158/13 i 118/15) te Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina ("Narodne novine", broj 22/14), planirano je izmijeniti odredbe s ciljem provođenja redovne revizije dozvoljenih prihoda u zadnjoj godini regulacijskog razdoblja, odnosno u istoj godini u kojoj se utvrđuju tarifne stavke za naredno regulacijsko razdoblje. Prva primjena navedene izmjene je planirana za zadnju godinu drugog regulacijskog razdoblja 2018.-2021. Nadalje, značajnije izmjene planirane su u dijelu operativnih troškova, a vezano za uvođenje koeficijenta učinkovitosti X i parametra kvalitete usluge operatora, pri čemu je potrebno definirati kontrolirane i nekontrolirane troškove, unaprijediti definiciju neopravdanih troškova i provesti sve ostale vezane izmjene. Osim toga, planirano je provesti detaljnije analize mogućeg unaprjeđenja regulacije u dijelu kapitalnih troškova i odobravanja investicijskih planova, te s tim povezanog utvrđivanja učinkovitosti planiranih i ostvarenih investicija, pri čemu će se provesti i analiza mogućnosti značajnije izmjene regulatornog modela u pogledu modela totalnih troškova, a s obzirom na raznolikost i ograničenu mogućnost usporedivosti operatora distribucijskog sustava u Republici Hrvatskoj.

HERA također planira provesti reviziju primjenjenog regulatornog modela te potrebne izmjene Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, a s ciljem omogućavanja ostvarenja značajnih investicijskih projekata planiranih za drugo regulacijsko razdoblje, i to na dobrobit korisnika transportnog sustava i krajnjih kupaca plina, uz istovremeno osiguranje financijske stabilnosti i likvidnosti

operatora transportnog sustava. Osim toga, provedet će se i potrebna usklađenja s izmijenjenom Uredbom Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 273, 15.10.2013.), te mrežnim pravilima/kodeksom za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina, čije se stupanje na snagu očekuje u prvom kvartalu 2017. Istovremeno će HERA započeti aktivnosti pripreme njihove primjene s operatorom transportnog sustava.

Tržište plina, pored zakona, uređuju i podzakonski propisi. U tom smislu, HERA je do kraja 2015. donijela sve propisane podzakonske propise, te dala suglasnost operatoru tržišta plina na Pravila o organizaciji tržišta plina, operatoru transportnog sustava na Mrežna pravila transportnog sustava, te operatoru sustava skladišta plina na Pravila korištenja sustava skladišta plina. U 2015. i 2016. HERA je, u suradnji s energetskim subjektima i predstavnicima zainteresirane javnosti, pratila primjenu svih navedenih podzakonskih propisa s ciljem njihovog daljnog unaprjeđivanja. Navedena aktivnost je rezultirala izmjenama i dopunama te donošenjem novih, unaprjeđenih, podzakonskih propisa tijekom 2015. i 2016. HERA će u 2017. godini nastaviti s provedbom ove aktivnosti.

HERA je tijekom 2015. i 2016. provela analize prakse država članica Europske unije u dijelu određivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina (u dalnjem tekstu: UPP), te je sredinom 2016. donijela Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina ("Narodne novine", broj 71/16). HERA je u prvom tromjesečju 2016. izdala dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti upravljanja terminalom za UPP. S obzirom da od operatora terminala za UPP nije zaprimila prijedlog Pravila korištenja terminala za UPP, HERA nije bila u mogućnosti razmotriti prijedlog i dati suglasnost. Donošenjem Pravila korištenja terminala za UPP bit će u potpunosti zatvoren regulatorni okvir za rad terminala za UPP.

Planom intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 78/14) propisano je formiranje Krznog tima kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za energetiku, a kojeg, pored ostalih, čine i predsjednik Upravnog vijeća HERA-e i njegov zamjenik. HERA će, na poziv nadležnih tijela, u 2017. aktivno sudjelovati u radu Krznog tima.

Kao članica Europske unije, Republika Hrvatska sudjeluje u izradi i donošenju uredbi Europske unije te je po njihovom donošenju iste dužna primjenjivati. HERA će u 2017. imati aktivnosti na primjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (Tekst značajan za EGP) (SL L 115, 25.4.2013.), Uredbe Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća koje Europska komisija planira dopuniti u prvom kvartalu 2017., Uredbe Komisije (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka (Tekst značajan za EGP) (SL L 113, 1.5.2015.) te mrežnih pravila/kodeksa za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina koja Europska komisija planira usvojiti u prvom kvartalu 2017.

U skladu sa zahtjevima Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije, te njegove implementacije u zakonski okvir Republike Hrvatske u području plina, HERA će nastaviti s procesom certifikacije operatora transportnog sustava.

Također, HERA će u okviru svojih nadležnosti, u 2017. nastaviti sudjelovati u radnim tijelima zaduženim za koordinaciju prenošenja Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 28.10.2014.) u zakonodavstvo Republike Hrvatske, što uključuje omogućavanje nadomještavanja fosilnih goriva u opskrbi prometa bioplintonom i prirodnim plinom u plinovitom (stlačeni prirodni plin – SPP) i ukapljenom obliku (ukapljeni prirodni plin – UPP).

U svezi uvjeta i načina obavljanja energetskih djelatnosti u sektoru plina, HERA će:

- donijeti izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina i Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina,

- donijeti izmjene i dopune Općih uvjeta opskrbe plinom,
- donijeti izmjene i dopune Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava,
- provesti redovnu reviziju dozvoljenih prihoda za prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016. za operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatore distribucijskog sustava, te u skladu s time korigirati iznose tarifnih stavki za preostale godine drugog regulacijskog razdoblja 2018.-2021. koje su za razdoblje 2017.-2021. donesene tijekom 2016. godine,
- utvrditi indikativne prosječne tarife za prihvat i otpremu UPP-a sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina, odnosno za transport plina sukladno planiranim izmjenama Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina,
- nastaviti certificiranje operatora transportnog sustava,
- odobriti desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava 2018.-2027.,
- davati mišljenja sukladno energetskim zakonima,
- dati suglasnost operatorima sustava na opće akte (mrežna pravila transportnog sustava, pravila korištenja sustava skladišta plina, pravila korištenja terminala za UPP, pravila o organizaciji tržišta plina), pri čemu će za potrebu davanja suglasnosti na pravila korištenja terminala za UPP analizirati praksu država članica Europske unije,
- sudjelovati u radu Krznog tima sukladno odredbama Plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske,
- primjenjivati Uredbu (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetsку infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 u dijelu analize i usvajanja odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova, kao i odluke o dodatnim poticajnim elementima, a po zaprimanju investicijskih zahtjeva,
- nadzirati provedbu Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2014.),
- nadzirati provedbu Uredbe Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća i planirane dopune/izmjene,
- primijeniti mrežna pravila/kodeks za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina kroz izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina,
- nadzirati provedbu Uredbe Komisije (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka,
- sudjelovati u radu radnih tijela zaduženih za koordinaciju prenošenja Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Donošenje izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina i Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina	Priprema podloga i donošenje metodologije	Q1-Q3/2017.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
2.	Donošenje izmjena i dopuna Općih uvjeta opskrbe plinom	Priprema podloga i donošenje propisa	Q1-Q2/2017.
3.	Donošenje izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava	Priprema podloga i donošenje propisa	Q1-Q2/2017.
4.	Redovna revizija dozvoljenih prihoda za prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016. i korekcija iznosa tarifnih stavki za drugo regulacijsko razdoblje 2018.-2021. za energetske subjekte u energetskim djelatnostima transporta plina, skladištenja plina i distribucije plina	Osigurati sredstva za rad operatora plinskog sustava	Q3-Q4/2017.
5.	Utvrđivanje indikativne prosječne tarife za prihvat i otpremu UPP-a-sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina, odnosno za transport plina sukladno planiranim izmjenama Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina	Omogućavanje provedbe <i>Open Season</i> postupka za zakup kapaciteta terminala za UPP i kapaciteta transportnog sustava, a po zaprimanju zahtjeva ili samostalno	Q1-Q4/2017.
6.	Certificiranje operatora transportnog sustava	Certifikat za operatora transportnog sustava	Q1-Q4/2017.
7.	Odobravanje desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava 2018.-2027.	Provđba načela energetskog zakonodavstva Republike Hrvatske i Europske unije	Q3-Q4/2017.
8.	Davanje mišljenja sukladno energetskim zakonima	Ispunjene obveze HERA-e propisanih energetskim zakonima	Q1-Q4/2017.
9.	Davanje suglasnosti operatorima sustava na opće akte (mrežna pravila transportnog sustava, pravila korištenja sustava skladišta plina, pravila korištenja terminala za UPP, pravila o organizaciji tržišta plina)	Davanje suglasnosti operatoru sustava	Po zahtjevu operatora sustava
10.	Sudjelovanje u radu Kriznog tima	Doprinos sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske	Na poziv predsjednika Kriznog tima
11.	Primjena Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu	Analiza i usvajanje odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova, kao i odluka o dodatnim poticajnim elementima, a po zaprimanju investicijskih zahtjeva	Q1-Q4/2017.
12.	Primjena Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža	Nadzor provedbe Uredbe	Q1-Q4/2017.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
13.	Primjena Uredbe Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i planirane dopune/izmjene	Nadzor provedbe Uredbe	Q1-Q4/2017.
14.	Primjena mrežnih pravila/kodeksa za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina, nakon donošenja	Primjena Uredbe kroz izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina	Q2-Q4/2017.
15.	Primjena Uredbe Komisije (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka	Nadzor provedbe Uredbe	Q1-Q4/2017.
16.	Sudjelovanje u radu radnih tijela zaduženih za koordinaciju prenošenja Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva	Pravovremeno upoznavanje sa zahtjevima Direktive te stručni doprinos kroz aktivnosti u radnim grupama i timovima	Na poziv državnih tijela zaduženih za prenošenje Direktive u zakonodavstvo Republike Hrvatske

2.3. Poslovi vezani uz sektor nafte, naftnih derivata i biogoriva

Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata ("Narodne novine", broj 19/14), koji je stupio na snagu 20. veljače 2014., a kojim se u sektoru nafte i naftnih derivata uspostavljaju tržišni odnosi, usklađen je sa zakonodavnim okvirom Europske unije i s preostalim zakonima iz paketa energetskih zakona Republike Hrvatske.

U sektoru biogoriva pravni okvir je uređen Zakonom o biogorivima za prijevoz ("Narodne novine", broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12 i 14/14) i slijednim podzakonskim propisima, te je usklađen sa zakonodavnim okvirom Europske unije u dijelu uporabe biogoriva za prijevoz.

S obzirom na navedeno HERA će:

- sudjelovati u radnim timovima za izmjene i dopune postojećih te donošenje novih zakona i podzakonskih propisa iz područja nafte, naftnih derivata i biogoriva,
- surađivati sa Stručnim povjerenstvom za praćenje redovite opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata i postupati sukladno odredbama Plana intervencije u slučaju izvanrednog poremećaja opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata,
- u okviru svojih nadležnosti, nastaviti sudjelovati u radnim tijelima zaduženim za koordinaciju prenošenja Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva u nacionalno zakonodavstvo Republike Hrvatske, što uključuje omogućavanje nadomještavanja fosilnih goriva u opskrbi prometa biogorivima i ukapljenim naftnim plinom (UNP).

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Sudjelovanje u radnim timovima za izmjene i dopune postojećih te donošenje novih zakona i podzakonskih propisa	Prijedlog implementacije zaključaka radnih timova u zakonodavni okvir Republike Hrvatske	Na poziv nadležnih tijela
2.	Sudjelovanje u radu Stručnog povjerenstva za praćenje redovite opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata	Ispunjavanje odredbi propisanih Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata	Na poziv nadležnih tijela
3.	Sudjelovanje u radnim timovima za koordinaciju prenošenja Direktive 2014/94/EU o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva u nacionalno zakonodavstvo Republike Hrvatske	Prijedlog implementacije zaključaka radnih timova u zakonodavni okvir Republike Hrvatske	Na poziv nadležnih tijela

2.4. Poslovi vezani uz sektor toplinske energije

Zakon o tržištu toplinske energije ("Narodne novine", broj 80/13 i 14/14) donio je značajne novine u uređenju, organizaciji i funkcioniranju sektora toplinske energije te poziciji energetskih subjekata, kupaca toplinske energije, krajnjih kupaca i nadležnih institucija.

U prethodnom razdoblju HERA je donijela sve podzakonske propise za koje je ovlaštena Zakonom o tržištu toplinske energije.

HERA će se zalagati za daljnju uspostavu i razvoj tržišta toplinske energije, unapređenje efikasnosti sustava proizvodnje i distribucije toplinske energije, sigurnost opskrbe kupaca toplinske energije i krajnjih kupaca, rekonstrukciju, zamjenu i dogradnju toplinskih sustava uz smanjenje gubitaka u distribuciji toplinske energije te za uvođenje i korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije u proizvodnji toplinske energije. U 2017. HERA će u suradnji s nadležnim ministarstvom, energetskim subjektima i predstavnicima zainteresirane javnosti nastaviti s praćenjem primjene zakona i podzakonskih propisa u sektoru toplinske energije s ciljem njihovog daljnog unapređenja.

S obzirom na navedeno HERA će:

- nadzirati energetske subjekte i analizirati podatke koje energetski subjekti dostavljaju HERA-i sukladno energetskim zakonima i podzakonskim propisima,
- voditi evidenciju kupaca toplinske energije,
- nadzirati automatizam promjene tarifne stavke za proizvodnju toplinske energije,
- donositi odluke i davati mišljenja sukladno energetskim zakonima i podzakonskim propisima,
- izdavati rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije za kogeneracijska postrojenja,
- utvrđivati ukupnu godišnju učinkovitost i uštedu primarne energije kogeneracijskih postrojenja za koja su povlašteni proizvođači stekli status povlaštenog proizvođača električne energije.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Nadzor energetskih subjekata	Obavljanje energetskih djelatnosti sukladno pozitivnim propisima te razvidna i učinkovita organizacija tržišta toplinske energije	Q1-Q4/2017.
2.	Vođenje evidencije kupaca toplinske energije	Ispunjene obveze HERA-e sukladno odredbama zakona i podzakonskih propisa	Q1-Q4/2017.
3.	Nadzor automatizma promjene tarifne stavke za proizvodnju toplinske energije	Ispunjene obveze HERA-e sukladno odredbama podzakonskih propisa	Q1-Q4/2017.
4.	Donošenje odluka i davanje mišljenja sukladno energetskim zakonima i podzakonskim propisima	Ispunjene obveze HERA-e sukladno odredbama zakona i podzakonskih propisa	Q1-Q4/2017.
5.	Izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije za kogeneracijska postrojenja	Proizvodnja električne energije i toplinske energije u skladu s propisanim uvjetima za ostvarivanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije	Q1-Q4/2017.
6.	Utvrđivanje ukupne godišnje učinkovitosti i uštede primarne energije kogeneracijskih postrojenja za koja su povlašteni proizvođači stekli status povlaštenog proizvođača električne energije	Proizvodnja električne energije i toplinske energije u skladu s propisanim uvjetima za ostvarivanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije	Q1-Q4/2017.

2.5. Rad Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača

Sukladno Statutu HERA-e i Pravilniku o radu Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača HERA-e, u 2016. godini osnovan je Savjet za regulatorne poslove i zaštitu potrošača (u daljem tekstu: Savjet).

Upravno vijeće HERA-e, na sjednici održanoj 29. lipnja 2016., donijelo je Odluku o izboru članova Savjeta, a na temelju javnog poziva za prikupljanje kandidatura za izbor članova Savjeta upućenog od strane HERA-e i objavljenog u sredstvima javnog informiranja.

U 2017. održat će se najmanje tri sjednice Savjeta, budući da je ovim Programom rada i razvoja HERA-e za 2017. predviđeno donošenje podzakonskih propisa kao rezultat daljnje usklađivanja s Trećim paketom energetskih propisa Europske unije.

Savjet će davati mišljenja na prijedloge propisa i metodologija koje donosi HERA, na zahtjev predsjednika Upravnog vijeća sudjelovati u davanju mišljenja HERA-i o nacrtima propisa i drugih javnih politika relevantnih za energetski sektor, pratiti provedbu propisa i metodologija koje donosi HERA te predlagati promjene Upravnom vijeću, te sukladno poslovima i ovlastima HERA-e davati mišljenja Upravnom vijeću o razmotrenim pitanjima od značaja za energetski sektor.

3. SURADNJA HERA-e S DRUGIM TIJELIMA I UDRUGAMA

Međunarodna suradnja

HERA ostvaruje aktivnu međunarodnu suradnju s energetskim regulatorima država u regiji i regulatorima zemalja članica Europske unije. Najveći dio suradnje odvija se kroz članstvo u udruženjima regulatornih tijela na europskoj razini i djelovanjem predstavnika HERA-e u stručnim radnim grupama tih udruženja.

HERA je u srpnju 2013. primljena u članstvo Vijeća europskih energetskih regulatora (*Council of European Energy Regulators*) (u dalnjem tekstu: CEER), u kojem od tada aktivno sudjeluje.

Od sredine 2013. HERA aktivno sudjeluje u radu ACER-a koji potpomaže i koordinira rad nacionalnih energetskih regulatora na razini Europske unije, sa svrhom uspostavljanja djelotvornog tržišta energije Europske unije. Opsežna regulatorna suradnja odvija se putem stručnih radnih grupa koje pokrivaju područja rada ACER-a. Tijekom 2017. predstavnici HERA-e sudjelovat će u radu stručnih radnih grupa ACER-a.

U 2017. HERA će aktivno sudjelovati u radu CEER-a i ACER-a, a sukladno programima rada tih tijela. Predstavnici HERA-e sudjelovat će i u radu Firentinskog foruma (električna energija), Madridskog foruma (plin), Londonskog foruma (potrošači) i Kopenhaškog foruma (infrastruktura), skupovima u organizaciji Europske komisije na kojima se raspravlja o regulatornim pitanjima energetskog sektora i tržištu energije u Europskoj uniji.

U okviru međunarodne suradnje predstavnici HERA-e će u 2017. nastaviti s aktivnim sudjelovanjem u radu Regulatornog odbora Energetske zajednice zemalja jugoistočne Europe – ECRB (*Energy Community Regulatory Board*) te radnim grupama EWG (*Electricity Working Group*), CRMWG (*Customers and Retail Markets Working Group*) i GWG (*Gas Working Group*), kao i u radu Atenskog foruma (električna energija) i Foruma za plin.

Predstavnici HERA-e će nastaviti sudjelovati u radu Mediteranskog udruženja regulatora za električnu energiju i plin – MEDREG (*Mediterranean Working Group on Electricity and Natural Gas*) i Udruženja regionalnih energetskih regulatora – ERRA (*Energy Regulators Regional Association*).

Domaća suradnja

HERA će u 2017. u okviru svojih redovitih aktivnosti aktivno surađivati s ministarstvom nadležnim za energetiku te s ostalim ministarstvima u svezi problematike koja je iz djelokruga rada pojedinog ministarstva.

Zakonom o energiji i ostalim zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetskih djelatnosti propisano je da inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona o energiji i ostalih zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetskih djelatnosti obavljaju nadležni inspektorji prema posebnim propisima. HERA će u 2017. surađivati s nadležnim inspektorima prema posebnim propisima, a posebno vezano uz podnošenje optužnih prijedloga i vođenje prekršajnih postupaka, stručnu suradnju, zajedničke tematske sastanke u cilju ujednačavanja prakse postupanja inspektorata i HERA-e.

HERA ima s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja sklopljen Sporazum o suradnji na području zaštite tržišnog natjecanja na tržištu energetskih djelatnosti, s ciljem djelotvornog i učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištu energetskih djelatnosti. HERA će u 2017. nastaviti suradnju s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja.

HERA će u 2017. nastaviti s dobrom suradnjom s ostalim javnopravnim tijelima, kao i s raznim udrugama za zaštitu potrošača te kontaktima s potrošačima, bilo putem izravnih odgovora na upite potrošača, bilo putem razmatranja određenih pitanja koja se odnose na prava i zaštitu potrošača.

4. ZAŠTITA KRAJNJIH KUPACA ENERGIJE

HERA će u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, posredstvom Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača, poticati zaštitu krajnjih kupaca energije.

Sukladno Zakonu o regulaciji energetskih djelatnosti, u cilju ostvarivanja svoje funkcije zaštite kupaca energije, HERA će u 2017. godini odlučivati o prigovorima koji su joj upućeni na postupanje operatora prijenosnog, odnosno transportnog ili distribucijskog sustava, skladišta plina, te terminala za UPP, a u vezi s neispunjerenjem obveza koje se odnose na obavljanje reguliranih energetskih djelatnosti sukladno energetskim zakonima.

Slijedom zakonskih odredbi HERA će aktivno sudjelovati u području zaštite kupaca energije:

- kroz provođenje nadzora nad energetskim subjektima, nadzora nad kvalitetom usluga energetskih subjekata, te putem prikupljanja i obrade podataka u vezi s djelatnostima energetskih subjekata u području zaštite kupaca energije, te kroz suradnju s ministarstvima i nadležnim inspekcijskim radom,
- putem Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača,
- rješavati pojedinačne žalbe i prigovore kupaca, na temelju javnih ovlasti sukladno Zakonu o regulaciji energetskih djelatnosti,
- u slučaju potrebe podnosići optužne prijedloge nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

Nadalje, HERA će sa svrhom jačanja uloge i zaštite kupaca energije u 2017. surađivati s udruženjima za zaštitu potrošača te će ih informirati o aktivnostima iz djelokruga rada HERA-e.

U 2017. godini HERA će nastaviti s provedbom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja metodologija i podzakonskih propisa koje HERA donosi na temelju javnih ovlasti.

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Proces donošenja odluka u hrvatskom energetskom sektoru mora biti posve razvidan i uključivati suradnju više strana. Potpuni i otvoreni konzultacijski proces omogućuje sudionicima na tržištu energije da svoje primjedbe iznesu regulatornom tijelu, pružajući istovremeno sigurnost zbog razvidnosti regulatornog procesa. Osim toga, bitno je da regulatorno tijelo obrazloži ključne čimbenike u svojim odlukama, čime se nastoji da svi na koje se te odluke odnose uvide argumentaciju za odluke.

Sukladno Zakonu o regulaciji energetskih djelatnosti i Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, HERA će u 2017. provoditi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja propisa i metodologija iz djelokruga svoga rada. Savjetovanja pružaju priliku predstavnicima zainteresirane javnosti, energetskim subjektima, organizacijama civilnog društva, nevladinim i neprofitnim organizacijama, da svojim znanjem, iskustvom i stručnošću utječu na sadržaj predloženih propisa, a u ime skupina i interesa koje zastupaju.

Savjetovanja sa zainteresiranom javnošću provodit će se sa svrhom:

- prikupljanja informacija o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti kako bi se podigla razina razumijevanja i prihvatanja novih propisa,
- uočavanja slabosti i mogućih negativnih učinaka predloženih propisa.

5. JAČANJE KAPACITETA HERA-e

5.1. Ljudski resursi

Ciljevi kadrovske politike HERA-e su:

- uspostava učinkovite strukture ljudskih resursa dostaone za kvalitetno izvršavanje svih propisanih regulatornih zadaća,
- razvoj kompetentnosti i odgovornosti,
- specijalističko obrazovanje u cilju osposobljavanja radnika za implementaciju najbolje regulatorne prakse.

Procjenom EU misije iz listopada 2008. utvrđeno je da će HERA imati adekvatnu razinu zaposlenosti kako bi mogla obavljati svoje zadaće s brojem od 89 radnika (što je cca 30% više od postojećeg broja radnika). Posebno treba naglasiti da je ta procjena dana prije usvajanja Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije kojim su znatno povećane nadležnosti i poslovi nacionalnih regulatornih tijela u državama članicama pa tako i u Republici Hrvatskoj. S obzirom na veliki opseg poslova dodijeljenih HERA-i hrvatskim energetskim zakonodavstvom, nedostatak radnika rješavat će se kontinuirano tijekom višegodišnjeg razdoblja.

HERA zapošljava 68 radnika, od čega 56 radnika sa završenim prediplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim prediplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem. Zbog velikog broja novih poslova propisanih energetskim zakonima donesenim u razdoblju 2012.-2015. HERA će u 2017. zaposliti nove radnike s prethodnim radnim iskustvom iz područja energetike i srodnih područja.

HERA će koristiti vanjske usluge izrade složenih razvojnih projekata, studija i analiza, a zbog potrebe dodatnih specijalističkih i znanstvenih obrada i znanja.

Radnici HERA-e će se nastaviti sustavno obrazovati i stručno usavršavati na inozemnim i domaćim stručnim seminarima, kongresima i konferencijama te u institucijama koje provode specijalistička obrazovanja za regulatorne poslove i tržišta energije.

5.2. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura

S ciljem poboljšanja komunikacije i postizanja veće poslovne učinkovitosti u 2017. će se:

- temeljem provedene analize postojećeg sustava, nakon provedenog javnog natječaja uvesti sustav za upravljanje poslovnim sadržajima (ECMS) što podrazumijeva:
 - ✓ izgradnju hardverske i softverske IT-infrastrukture za ECMS,
 - ✓ izgradnju poslovnih aplikacija za potporu poslovnim procesima, a prvenstveno za praćenja predmeta u radu,
 - ✓ radnicima i vanjskim korisnicima pružanje mogućnosti pristupa propisima, dokumentima i drugim digitalnim materijalima (u skladu sa sigurnosnom politikom i pravima na pristup podacima),
- izvršiti nadopunu osobnih računala,
- implementirati Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću u području REMIT-a.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Uvođenje sustava za upravljanje poslovnim sadržajima ECMS	Operativni ECMS i operativne poslovne aplikacije prema projektu	Q3/2017.
2.	Nadopuna osobnih računala	Zadovoljavajuća razina opremljenosti osobnim računalima i softverom	Q1-Q4/2017.
3.	Uvođenje Sustava upravljanja informacijskom sigurnošću u području REMIT-a	Informacijska sigurnost HERA-e u pogledu nadzora tržišta, provođenja sudskih postupaka i izvješćivanja u okviru REMIT-a	Q2/2017.

Putem internetskih stranica HERA-e treba približiti regulatorno djelovanje sveukupnoj javnosti, čime se može utjecati na prepoznatljivost HERA-e kao učinkovitog nacionalnog regulatora energetskih djelatnosti. U okviru sustava za upravljanje poslovnim sadržajima, HERA će u 2017. redizajnirati svoje internetske stranice (modernizacija izgleda, uklanjanje praznih linkova, dopuna sadržaja stranica na engleskom jeziku) sa svrhom povećanja razvidnosti. Težit će se olakšavanju pretraživanja korisnicima, većoj upotrebljivosti podataka i njihovom bržem pronalaženju, što bi trebalo potaknuti korisnike da ponovo posjete internetske stranice HERA-e.

5.3. Prostor, imovina, financije

Prostor

Na temelju preporuka i prijedloga mjera za povećanje energetske učinkovitosti za poslovni prostor HERA-e na lokaciji Ulica grada Vukovara 14 u Zagrebu (kojima se očekuje ukupna ušteda od 58% potrebne toplinske energije za grijanje, uz jednostavni period povrata investicije od 17 godina), sadržanih u Detaljnem energetskom pregledu HERA-ine zgrade, koji je za HERA-u 2012. izradio Energetski institut Hrvoje Požar, HERA od 2013. kontinuirano provodi mjere za povećanje energetske učinkovitosti svoje poslovne zgrade, u skladu s mogućnostima angažiranja finansijskih i ljudskih resursa. Jedna od predloženih mjer je i revitalizacija sustava rasvjete u zgradama, a u 2017. provedba se zbog složenosti zahvata planira za dio zgrade. Ovom mjerom planiraju se postići uštede u potrošnji električne energije kao i smanjenje emisije CO₂.

Imovina

Zbog planiranog zapošljavanja novih radnika nabavit će se nužan uredski namještaj, a dio dotrajalog uredskog namještaja bit će zamijenjen novim. Planira se i nabava novog namještaja za prijamni prostor zgrade, koji je bivši vlasnik zgrade nabavio na početku uporabe zgrade prije 25 godina, a HERA preuzeila 2008. pri kupnji zgrade.

U 2017. HERA će provoditi mјere i aktivnosti vezane za održavanje postojećih sustava i imovine prema važećim propisima (Zakon o zaštiti na radu i Zakon o zaštiti od požara) te mјere i aktivnosti vezane za tekuće održavanje i sitne popravke (automobili, zgrada).

Financije

Vlada Republike Hrvatske na svojoj 7. sjednici održanoj 28. studenoga 2016. godine donijela je Smjernice za izradu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. i projekcija za 2018. i 2019. U njima je navedeno da radi daljnog usklađivanja/približavanja obuhvata državnog proračuna statističkom obuhvatu sektora središnjeg proračuna, od 1. siječnja 2017. proračunski korisnik državnog proračuna postaje i HERA, i to u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Prema proračunskoj klasifikaciji izvora financiranja, HERA se financira iz izvora 4 Prihodi za posebne namjene, čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim propisom. Člankom 32. stavkom 1. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) propisano je da HERA ima proračun čiji prihod su naknade za obavljanje poslova regulacije energetskih djelatnosti.

Visine naknada za obavljanje poslova regulacije energetskih djelatnosti koje obavlja HERA propisane su Odlukom o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 155/08, 50/09, 103/09 i 21/12) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Prema toj Odluci naknade se određuju:

1. u iznosu 0,05% od ukupnog godišnjeg prihoda od prodaje roba i/ili usluga koji su u prethodnoj godini ostvarili energetski subjekti s osnove obavljanja energetske djelatnosti temeljem dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje HERA,
2. prema pregledu naknada za rad HERA-e koji je sastavni dio te Odluke (naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje, produženje ili prijenos dozvole za obavljanje energetske djelatnosti, naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača te naknade za rješavanje povodom žalbi, prigovora i zahtjeva).

Dostaviti:

1. Arhiva sjednica Upravnog vijeća
2. Pismohrana, ovdje

Co.

1. Članovi Upravnog vijeća
2. Direktori sektora i službi

č
sh